

i zaniedbań szkolnictwo galicyjskie ulegało stopniowej ewolucji, stając się ważnym czynnikiem przemian cywilizacyjnych, które w Galicji przybrały na sile na przełomie XIX i XX wieku. Rola oświaty polegała też, a może przede wszystkim, na upowszechnianiu osiągnięć nauki, popularyzowaniu nowatorskich poglądów i idei, co zawsze leży u podstaw wszelkich przeobrażeń społecznych, politycznych i kulturowych. Odwołując się do określenia prof. dr hab. Juliana Dybca, konferencja stanowiła również inwentaryzację dorobku oświatowego Galicji w latach 1172–1918, dzięki temu, że problematyka referatów uwzględniała prawie wszystkie dziedziny ówczesnej oświaty.

Dobłą tradycją rzeszowskich konferencji stało się łączenie naukowej refleksji teoretycznej z czynnym uczestnictwem w planowanej przez organizatorów wycieczce, współgrającej z tematem obrad i dyskusji. Uczestnicy zaproszeni zostali do zwiedzania Ziemi Krośnieńskiej, zwłaszcza tych miejsc, które stały się świadectwem kulturowego, edukacyjnego i wychowawczego dorobku Galicji. Trasa wycieczki prowadziła przez Miejsce Piastowe, które trwale zapisało się w praktyce pedagogicznej dzięki prowadzonej tam pracy wychowawczo-resocjalizacyjnej przez księdza Bronisława Markiewicza. Następnym etapem była krośnieńska Starówka z byłym kolegium jezuickim i Krajową Szkołą Tkacką. Z osobą I. Łukasiewicza związane było unikatowa kolekcja lamp naftowych w miejscowym Muzeum oraz Skansen Przemysłu Naftowego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce. Miejscowy przemysł reprezentowała Krośnieńska Huta Szkła, gdzie zapoznano się z produkcją wyrobów szklanych wyrabianych ręcznie.

Warto nadmienić, że obecne obrady stanowią kontynuację konferencji naukowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym, organizowanych przez Zakład Historii Wychowania Instytutu Pedagogiki w WSP w Rzeszowie. Były to: „Stan badań nad dziejami oświaty w Galicji” (1986), „Myśl pedagogiczna w Galicji” (1995), „Myśl pedagogiczna ks. Bronisława Markiewicza” (1996), „Pedagogika Nowego Wychowania” ze szczególnym uwzględnieniem zaboru austriackiego (1998). Ponadto Zakład włączył się w przygotowanie międzynarodowej konferencji zorganizowanej w 1992 r. przez władze uczelni pt. „Galicja i jej dziedzictwo”, w ramach której funkcjonowała oddzielna sekcja poświęcona oświacie galicyjskiej. Materiały pokonferencyjne ukazały się drukiem, w tym część we wspomnianej serii wydawniczej.

Ewa Barnaś-Baran

Studenci przeciwko barierom

W dniach 18–20 maja 2006 r. odbyło się, w pomieszczeniach ślubickiego Collegium Polonicum, III Polsko-Niemieckie Forum Studenckie, tym razem pod hasłem: „**Przeciwko barierom w myśleniu**” – *Łużyce w Ślubicach*. Była to okazja do spotkania i wymiany doświadczeń dla pracowników nauki i studentów, którzy tematem Łużyc i szerzej, problematyką mniejszości narodowych w zjednoczonej Europie, zajmują się na co dzień.

Niekiedy zainteresowanie to wynika z charakteru uczelni lub poszczególnych wydziałów. Bywa też, że bliskość tematu „pogranicza” jest efektem charakterystycznego, pogranicznego właśnie, położenia uczelni. Stąd też lista placówek reprezentowanych na

Forum nie była przypadkowa. Tworzyły ją przede wszystkim: Collegium Polonicum w Słubicach (Studium Filologii Polskiej), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Instytut Filologii Polskiej, Katedra Filologii Słowiańskiej, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa), Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie n/Odrą (Wydział Nauk o Kulturze), Instytut Serbołużycy w Budziszynie. W Forum uczestniczyły również delegacje Uniwersytetu Christiana Albrechta w Kilonii (Instytut Sławistyki) oraz Akademii Pedagogicznej w Krakowie (Instytut Neofilologii). Po raz pierwszy w spotkaniu tego typu wzięła też udział reprezentacja pracowników i słuchaczy najmłodszej w województwie lubuskim uczelni – Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Żarach.

Tematyka zawarta w nazwie imprezy określiła bardzo precyzyjnie treść wykładów „profesorskich” i referatów studenckich, które mieliśmy możliwość wysłuchać. Oto tytuły niektórych spośród nich: „Serbołużycanie w przeszłości i dziś”, „Polityka mniejszościowa w Niemczech (na przykładzie Serbołużyczan)”, „Mniejszości narodowe w Unii Europejskiej (rozmişczenie i regulacje prawne)” czy też „Rola przekładów Biblii w rozwoju języków łużyckich”.

Dla chętnych przygotowano ponadto dodatkowe zajęcia. Można było się włączyć w dyskusję panelową na temat „Mniejszości w zjednoczonej Europie i w globalizowanym społeczeństwie”. Sporym zainteresowaniem cieszył się też kurs podstaw języka dolnołużyckiego. Nie zabrakło „pokarmu” dla ducha. Kwartet Jorgi zaprezentował pieśni i melodie łużyckie oraz muzykę innych narodów słowiańskich. Wystąpił również poeta i pieśniarz łużycki Berndt „Pytko” Pittkunings.

Same referaty, dyskusje i kursy nie są oczywiście jedynym powodem, dla którego organizuje się spotkania takie, jak słubickie Forum. Wartość tej imprezy polegała przede wszystkim na żywym kontakcie z ludźmi reprezentującymi inne środowiska, inne punkty widzenia, inne metody pracy. Spotkanie pozwoliło zaobserwować, „jak to się robi”... w Poznaniu, Kilonii czy Krakowie. Jest to szczególnie ważne dla studentów młodszych uczelni, które dopiero kształtują swój wizerunek. Powinni oni mieć wiele okazji do zapoznania się z doświadczeniami studentów innych szkół, do nawiązania kontaktów, do dyskusji, do porównań. Z takich spotkań rodzi się potrzeba zdrowej rywalizacji. Budzą się zainteresowania i ambicje naukowe.

Tomasz Fetzki

Konferencja w Kamieniu Śląskim

W dniach 22–23 czerwca 2006 r. w Centrum Kultury i Nauki Wydziału Teologicznego w Kamieniu Śląskim odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa zorganizowana przez Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego pt. „Wkład towarzystw oświatowych w rozwój kultury europejskiej – przeszłość – teraźniejszość – przyszłość”.

Spotkanie zostało otwarte przez Dziekana Wydziału Historyczno-Pedagogicznego prof. Stefana Marka Grochalskiego oraz przez Dyrektora Instytutu Nauk Pedagogicznych prof. Zenona Jasińskiego. Obaj profesorowie przywitani serdecznie gości z ośrodków krajowych oraz z zagranicy.